

Nr 247.

Av herr **Lindberg** och fru **Gärde Widemar**, om *uppflyttning i högre lönegrad av befattningen som direktör vid statens sjöhistoriska museum.*

Statens sjöhistoriska museum har till följd av en omfattande utveckling de senaste åren utformats till en modern, vetenskapligt arbetande institution. Denna står nu allmänhet och forskning till tjänst i en utsträckning, som sedan länge passerat den gräns, i förhållande till vilken personalens löneställning en gång beräknats. Reglering av olika befattningshavares lönegradsplacering har också i anslutning härtill företagits för vissa personal-kategorier.

Endast chefstjänsten har i stort kvarhållits på ett plan, som ej står i rimlig proportion vare sig till prestanda eller kompetens eller till den löneställning, motsvarande befattningshavare på andra håll sedan länge inneha.

Utvecklingen har framtingat, att tillsättandet av chefsbefattningen hos museet numera sker ur de fackutbildade museimännens krets. Intresse samt privat förmögenhet eller en redan uppnådd ställning inom yrken, som legat helt utanför det museala, har tidigare ansetts och kanske också en gång varit tillräckligt för att meritera till en ledande post inom museet. En återgång till dessa äldre förhållanden är under alla omständigheter omöjlig. Det anförda synes i detta fall vara huvudorsaken till att den efterblivna löneställningen för den befattningshavare, som i dag har att ansvara för museet, ej motsvarar de krav, som läggas på denne. Den svarar ej heller mot de ekonomiska uppoffringarna för de långvariga studier, som krävts för befattningens erhållande.

Vid vissa övriga museer har rättelse redan vidtagits. Sålunda äro föreståndaren för statens etnografiska museum och museidirektören vid statens historiska museum numera placerade i byråchefsglad.

Museidirektören vid sjöhistoriska museet är sedan 1945 uppförd i lönegrad Ca 30.

Museet omfattar två huvudavdelningar — örlogsavdelningen och sjöfartsavdelningen — samt arkiv och bibliotek (med bl. a. 85 000 ritningar och 15 000 bokband), konserveringsanstalt med modellverkstad ävensom den s. k. sjöhistoriska undersökningen.

Personalen omfattar f. n. 43 man.

Förutom ansvaret för och överinseendet över hela institutionen åligger museidirektören *det direkta föreståndarskapet och utvecklingen av de båda huvudavdelningarna samt en omfattande medelsförvaltning.*

Av statsmedel ha för innevarande budgetår anvisats sammanlagt 156 200 kronor. De privata donationsfonderna uppgå till omkring 200 000 kronor. Vidare bruka medel årligen ställas till museets förfogande från olika privata understödsföreningar; beloppen torde variera mellan 30 000 och 50 000 kronor. För avlöning av arkivarbetare anvisar arbetsmarknadsstyrelsen årligen över 100 000 kronor. Vidare må nämnas museidirektörens särpräglade uppgift att leda den i ekonomiskt hänseende fristående modellverkstaden. Medel till denna verksamhet erhållas genom beställningar av modellbyggen från varv och rederier m. fl. Sedan år 1945 utfört arbete i modellverkstaden torde representera ett värde av omkring 200 000 kronor.

Det bör särskilt observeras, att cheferna för etnografiska museet och statens historia museum, vilka såsom nämnts äro placerade i byråchefsgrad, i motsats till vad fallet är beträffande chefen för sjöhistoriska museet, *icke* ha egen medelsförvaltning. Medlen för dessa museers verksamhet disponeras nämligen av Vetenskapsakademien respektive Vitterhetsakademien.

Det må vidare erinras, att museidirektören representerar en självständig chefspost med inför sig föredragande tjänstemän och har som nyss anförts eget ekonomiskt ansvar för det museet beviljade statsanslaget. Som en följd härav har befattningen i fråga av museichefskollegiet föreslagits till uppflyttning i byråchefsgrad. Vid förhandlingar i chefslönefrågan ansåg TCO, att tjänsten vore att beteckna som fullt likvärdig med byråchefstjänst. Till samma uppfattning har SACO kommit.

Det må slutligen erinras om att museidirektörstjänsten under senaste tid varit föremål för alltjämt ökad fordran på prestanda. Främst må nämnas de krav, som allmänhet och skolor ställt i allmänbildande syfte på institutionen och som medfört ett ytterligare inläggande av chefs personliga insats. Museichefens representationsskyldighet gör dennes nuvarande löneställning än mera svår och pressande; även om denna ej är av officiell karaktär, är den fördenskull ingalunda möjlig att undslippa.

Det bör vidare understrykas, att museets verksamhet speciellt är inriktad på att belysa sjöfartens och skeppsbyggeriets *dagsaktuella* verksamhet och dessa verksamhetsgrenars betydelse för landets nationalekonomiska liv, liksom marinens betydelse som försvarsfaktor i nutid. Härigenom intager museet ur museal synpunkt en särställning.

Det kan i sammanhanget nämnas, att museet närmast efter nationalmuseum har den största besöksfrekvensen bland statliga museer i Stockholm.

Med hänsyn till den höga nivå, som museet nått, är det av stor vikt, att — för att museet skall kunna bibehållas vid densamma — museidirektören erhåller sådan löneställning, att en tillfredsställande rekrytering kan säkerställas inom detta speciella verksamhetsområde.

Såsom framgår av årets statsverksproposition (10:e huvudtiteln) föreslås, att museidirektörstjänsten uppflyttas till lönegrad Ca 33.

Vi anse denna löneställning otillfredsställande i betraktande av bl. a. museets storlek och de krav på speciell sakkunskap, som måste ställas på innehavaren av tjänsten i fråga.

Av i det föregående anförda skäl och med hänsyn till de alltmer växande praktiskt-administrativa och vetenskapliga uppgifter, som åligga museidirektören, synes det vara väl motiverat, att chefen för det vittomfattande arbetsfält, som museet omspanner, uppflyttas till samma lönegrad som byråchef (Ca 37) och alltså — vilket måste vara rättvist och rimligt — ställas i paritet med cheferna för etnografiska museet och statens historiska museum.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att befattningen som museidirektör vid statens sjöhistoriska museum skall fr. o. m. den 1 juli 1952 uppflyttas till lönegrad Ca 37.

Stockholm i januari 1952.

Carl Lindberg.

Ingrid Gärde Widemar.
